

1- Günlük KonuŐmalarda Din İfadeler

İnsan başkalarıyla bir arada yaşayan, akıllı, düşünen, inanan ve konuşan bir varlıktır. Bu özelliklerinden dolayı yeryüzündeki varlıklar içinde önemli bir yere sahiptir.

Allah ve Peygamber

Allah (c.c.), evreni ve evrendeki her şeyi yok iken yaratan, idare edip yöneten, yarattıklarını koruyup gözetendir.

Yüce Allah kendisini doğru tanımamız ve bilmemiz için insanlar arasından bazılarını seçer. Seçilen bu insanlara peygamber denir. Peygamberler Allah'tan (c.c.) aldıkları mesajları biz insanlara ulaştırır.

Besmele

Ben işlerime besmele ile başlarım. Çünkü, besmele sözlerin en güzelidir. Çünkü Allah'ın sözüdür. Bu sözü söyleyerek işlerime başlarsam Allah'ın izniyle başlamış olurum.

"Eûzübillâhimineşşeytânirracîm, Bismillâhirrahmânirrahîm" ifadesine eûzü besmele denir.

"Kovulmuş şeytanın şerrinden Allah'a sığınırım. Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla" anlamına gelir.

Besmele, Kur'an-ı Kerim'den bir cümledir. Kur'an-ı Kerim'deki surelerin başında besmele bulunur.

Kur'an-ı Kerim'den bir sure veya bir bölüm okumak istediğimizde önce

"Eûzübillâhimineşşeytânirracîm Bismillâhirrahmânirrahîm" deriz.

Besmele ile Allah'tan yardım dilerim. İşlerimin hayırlı geçmesini istemiş olurum.

- * Yemeğe başlamadan önce
- * Su içmeden önce
- * Yatmadan önce
- * Sınava başlamadan önce
- * Evimizden dışarı çıkarken
- * Yolculuğa çıkmadan önce
- * Dualardan önce
- * Namaza başlamadan önce söylerim.

Selam

Selâm, kelime olarak; huzur, barış, sağlık ve iyi dileklerini sunma anlamlarına gelir. Selamlaşmak; insanların karşılıklı olarak birbirlerine sağlık, huzur, güven ve barış dileklerinde bulunmalarıdır. Selâmlaşma bir ilişkiyi başlatan, sağlamaştırıp pekiştiren önemli ve güzel bir davranıştır. Günlük yaşamımızda yaygın olarak kullandığımız çeşitli selamlaşma ifadeleri vardır. "Selamün aleyküm (Allah'ın selamı üzerine olsun)", "iyi günler", "merhaba", "iyi akşamlar", "günaydın", "iyi çalışmalar" "iyi dersler", "Hoşça kal", "Hayırlı sabahlar veya hayırlı akşamlar" bunlardan bazılarıdır. Dinimiz, insanların birbirini sevmesi, sayması ve dayanışma içinde kardeşçe yaşamasına önem verir. Bunu sağlayan davranışlardan biri olan selamlaşma, dinimizin öğütlediği davranışlardandır. Yüce Allah Kur'an'da "Bir selamla selamlandığınız zaman, siz de ondan daha güzeli ile selamlayın ..." (Nisa suresi, 86. ayet) buyurmuştur.

Hz. Muhammed (s.a.v.) insanların birbiriyle güzel bir şekilde selamlaşmasını istemiş ve bunu yapanları şu şekilde müjdelemiştir: "Siz, iman etmedikçe cennete giremezsiniz; birbirinizi sevmedikçe de iman etmiş olamazsınız. Yaptığınız zaman birbirinizi seveceğiniz bir şey söyleyeyim mi? Aranızda selamı yayınız." (Müslim, İman, 93.)

Hamd ve Şükür

Ben Allah'a şükrederim. Çünkü, sahip olduğum her şey Allah'ın bana bir hediyesidir. Varlığımı Allah'a borçluyum ve onun vermiş olduğu nimetlerle yaşamımı devam ettirmekteyim. Nasıl ki bana bir şey verildiğinde veren kişiye teşekkür ediyorsam Allah'a da vermiş olduğu nimetlerden dolayı şükrederim. Teşekkür etmem gereken ilk varlık Allah'tır.

O'na şükretmem için o kadar çok sebep var ki; beni yarattığı için, koruduğu için bana, aile verdiği için ...

Allah'a şükrederken kullandığımız ifadeler:

- * Elhamdülillah
- * Ya Rabbi şükür
- * Hamdolsun

Allah'a şükretmek için yapacağımız bazı davranışlar vardır. Bunları şöyle sıralayabiliriz:

- * İbadetlerimize dikkat etmek
- * Çalışmak
- * Kuran-ı Kerim okumak
- * Dua etmek
- * İsrraftan kaçınmak

Estağfirullah ve Sübhanallah

Estağfirullah, "Allah'tan (c.c.) af ve ba- ğışlanma isterim" anlamına gelir.9 İnsan, günlük hayatında istemeden de olsa Yüce Allah'ın hoşnut olmayacağı davranışlar sergileyebilir. Estağfirullah, büyük küçük hataları bir daha yapmamaya niyet edip söz vermek ve bundan dolayı Yüce Allah'ın affediciliğine sığınmaktır. Rabbimiz hem insanlarla olan ilişkilerimizde hem de kendisiyle olan ilişkilerimizde hatalarımızdan dönmemizi tavsiye eder.

Allah (c.c.) çok yücedir ve sonsuz güç sahibidir. Evrendeki her şeyi O yaratmıştır. O'nun isteği ve izniyle en küçüğünden en karmaşığına günlük işlerimiz gerçekleşir. Bu yüzden her anımızda Yüce Allah'ın büyüklüğünü hatırlamak için O'nu yüceltiriz. Sübhanallah, Allah'ın (c.c.) yüceliğini büyüklüğünü kabul ettiğimizi ifade eden bir duadır. Sübhanallah diyerek Allah'ın (c.c.) tüm eksiklik ve kusurlardan uzak, en yüce olduğunu ifade etmiş oluruz.

Tekbir ve Salavat

Tekbir, Allah'ın (c.c.) büyüklüğünü tüm varlıkların üstünde tuttuğumuzun ifadesidir. Allahu Ekber sözünü söylemeye tekbir almak veya tekbir getirmek denir. Müslümanlar namaz kılmaya tekbir alarak başlar. Sevinçli veya coşkulu olduğumuz durumlarda Allahu Ekber diyerek Allah'ı (c.c.) yüceltiriz.

Hz. Muhammed (s.a.v.) hayatta iken, Müslümanlar onun sağlık ve afiyette olması için dua ederlerdi. Hz. Peygamber vefat ettikten sonra da tüm Müslümanlar ona selam ve dua göndermeye devam etmektedir. Onun için yapılan tüm bu güzel dualara salatüselam denir. Yüce Allah, Hz. Muhammed'e (s.a.v.) selam ve dua edilmesini emretmiştir. Bu konuda Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyrulur: "Şüphesiz Allah ve melekleri Peygamber'e salât ediyorlar. Ey iman edenler! Siz de ona salât edin, selam edin." (Ahzâb suresi, 56. ayet.)

Sevap ve Günah

Sevap: Yapılan iyi bir iş karşısında Allah tarafından verileceğine inanılan ödüle denir. Dinimize göre yaptığımız her güzel davranışın bir karşılığı vardır. Allah'ın hoşnutluğunu kazanmak için yapılan her güzel iş sevaptır. Allah'a ibadet etmek, ders çalışmak, arkadaşlarımızla iyi geçinmek, insanlara yararlı işler yapmak, anne, baba ve öğretmenlerimizi saygı duymak sevaptır. Çünkü bunlar iyi, güzel, faydalı, Allah'ın rızasını kazanmaya sebep olacak ve Allah katında değer ifade eden davranışlardır.

Günah; Dince suç sayılan iş ve davranışlara denir. Dinimize göre yaptığımız her kötü davranışın bir karşılığı vardır. Dinimizin yapılmasını yasakladığı şeylerin yapılması durumunda günah işlenmiş olur. Yalan söylemek, iftira etmek, hırsızlık yapmak, dedikodu yapmak anne ve babaya saygısızlık, dinimizce günah sayılan davranışlardandır.Çünkü bunlar kötü, çirkin, zararlı, Allah'ın hoşnut olmadığı ve Allah katında değer ifade etmeyen davranışlardır. Bu nedenle bu davranışlardan mutlaka kaçınmamız gerekir.

Helal: Yüce Allah'ın izin verdiği ve serbest bıraktığı iş ve davranışlardır.

Haram: Allah'ın (c.c.) yapılmasını kesin olarak yasakladığı söz ve davranışlardır.

2. Dilek ve Dualarda Geçen Dinî İfadeler

Sınava girecek olan kişi için:
Allah zihin açıklığı versin

Ölmüş kimseler için:
Allah rahmet eylesin
Allah mekanını cennet etsin

Vefat eden kişinin yakınlarına:
Allah sabır versin

Başınız sağolsun

Hasta olanlar için:
Allah acil şifalar versin
Geçmiş olsun

Yapılan bir iyilik karşısında teşekkür olarak:
Allah razı olsun

Yeni evlenenlere:
Allah mutlu etsin
Allah bir yastıkta kocatsın

Çocuğu olan kişilere:
Allah bağışlasın
Allah analı babalı büyütsün
Maşallah

Yolculuğa çıkanlara:
Hayırlı yolculuklar
Allah yolunuzu açık etsin,
Allah kazadan beladan korusun

Bir yerden ayrılırken:
Allah'a emanet olun

Bir iş yapacağımızda veya bir işimizin olmasını istediğimizde:
Allah izin verirse
İnşallah

Günlük konuşmalarımızda kullandığımız tüm bu dilek ve dualar Yüce Allah'a olan bağlılığımızı hayatımızın her anında ifade etmemizi sağlar. Ayrıca bu ifadeler insanlar arasındaki ilişkileri güzelleştirir. Kendimiz için böyle dilek ve dualarda bulunulması nasıl hoşumuza gidiyorsa, başkalarına bu dileklerde bulunmak da onları hoşnut eder.

3. Bir Dua Tanıyorum: Sübhaneke Duası ve Anlamı

Sübhaneke duası:
Sübhaneke'llahümme vebihamdik. Vetebarekesmük. Veteâla Ceddük. [Ve celle senâük] Vela ilahe ğayrük.
!!! Parantez içindeki "Ve celle senâük" cümlesi cenaze namazında okunur.

Sübhaneke duasının anlamı:
Allahım! Sen bütün kusurlardan pak ve uzaksın. Seni daima böyle kusursuz kabul eder ve yüceliğini her zaman dile getiririm. Senin adın mübarektir. Varlığın her şeyden üstündür. Senden başka tanrı yoktur.